

gøre alt, hvad man kan, for at forhindre konflikter med baggrund i etniske, religiøse og kulturelle forskelle.

Minoritetsspørgsmålet må anses for et meget væsentligt element i det nye sikkerhedskompleks efter den kolde krigs ophør. OSCE tog spørgsmålet op og oprettede en stilling som højkommissær i minoritetsspørgsmål.

Europarådets topmøde i Wien den 8.-9. oktober 1993, det første af sin art, vedtog en særlig erklæring om nationale mindretal. Det hedder heri:

»De nationale mindretal, som omvæltningerne i historien har skabt i Europa, bør beskyttes og respekteres som et bidrag til stabilitet og fred.«

Herudaf er kommet denne rammekonvention, som Folketinget forhåbentlig beslutter at ratificere. Det skal ingen hemmelighed være, at Europarådets parlamentariske forsamling anser rammekonventionen for at være for svagt formuleret, og egentlige forsøg på definition af en minoritet er udeladt.

Der appelleres til god opførsel og god vilje. Sanktionsmuligheder mangler imidlertid. Det skal også nævnes, at konventionen ikke beskæftiger sig med indvandrergrupper, ej heller sigøjnere.

Den parlamentariske forsamling er mere præcis og detaljeret i sit oplæg til rammekonventionen, den kendte rekommandation 12.01, som imidlertid af mange anses for at være skrap. Man er bange for, at den kan anvendes til et angreb på den nationale stats integritet, altså føre til nye statsdannelser.

Europarådet har i de sidste 3 år under optagelsen af de mange nye lande – 14 eller 15 er det vist blevet til – forlangt, ikke blot at landene ratificerer rammekonventionen, men også at de anerkender og respekterer rekommandation 12.01.

Europarådet er ved at lægge sidste hånd på gennemførelse af en procedure til opfølgning af de betingelser og forpligtelser, som medlemslandene er pålagt af Europarådet. Minoritetsspørgsmålet kommer selvsagt til at indtage en vigtig plads i arbejdet med at få iværksat denne nye procedure. Afgørende bliver det, om regeringerne, ministerkomiteen, forstår nødvendigheden af denne opfølgning og overvågningsproces og bakker op omkring bestræbelserne.

I Socialdemokratiet finder vi, at det er naturligt ved denne lejlighed at pointere og stadfæste det gode forhold til det tyske mindretal i Søn-

derjylland, og at det er helt rigtigt at forelægge rammekonventionen for hjemmestyremyndighederne på Færøerne og Grønland.

Socialdemokratiet anbefaler, at Danmark, hele Danmark, beslutter sig til at ratificere rammekonventionen om beskyttelse af nationale mindretal.

Hanne Severinsen (V):

Europarådet har undergået en fantastisk ændring i de senere år. Da den kolde krig sluttede, dukkede en masse gamle nationale stridigheder op til overfladen. Især postkommunistiske ledere, som skulle profilere sig i de nye stater, brugte paranoia som middel. Nogle af de tidligste eksempler var Milosevic og Tudjman; det er vel nogle af de foreløbig værste eksempler, men der er desværre eksempler, der minder om dem.

I perioden 1990-96 har Europarådet jo optaget en lang række af de gamle østbloklønde, og i forbindelse med optagelse af de forskellige lande er det blevet mere og mere klart, hvor mange nationale konflikter der ligger og ulmer, og som hver især kan risikere at brænde lige så varme, som vi har været vidne til i Eksjugoslavien. For hvert land, som dukker op under eksamination ved optagelsesproceduren, dukker flere problemer op.

Selv oplevede jeg det som rapportør på min rejse i Slovakiet i foråret 1993. Ungarerne talte om slovakkerne, som om de stod over for en etnisk udrensning. Og slovakkerne talte om ungarerne, som om der allerede stod ungarske tropper ved grænsen. Selvfølgelig var ingen af delene rigtig.

De mange potentielle konflikter har gjort det klart, at der er brug for tillidskabende foranstaltninger, og det var i den stemning, at Europarådet i 1993 vedtog rekommandation 12.01 om beskyttelse af nationale mindretal.

Modellen minder jo en del om den dansk-tyske aftale. Det er vigtigt, at man derved også lægger grænsen fast, og at mindretallene beskyttes med rettigheder. Det dansk-tyske grænseland har da også været forbilledet for mange af de forhandlinger, der senere er foregået om mindretalsbeskyttelse i Østeuropa.

På topmødet i Wien i oktober 1993 blev stats- og regeringscheferne enige om, at der skulle udarbejdes en rammekonvention, og som hr. Henning Gjellerod understregede, er den jo noget løsere end det, der blev vedtaget i sin tid.